TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen. ru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. éra pe o jumatate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe ½ anu. 6 fl v. a.

Nru 80. ANULU XVIII.

Sabiiu, in 8/20 Octombre 1870.

Inseratele se platescu pentru intiia óra cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Dela Congresu.

Siedinti'a a II-a tienuta in 2 Octombre s'a deschisu la 10½ óre inainte de amédi. Dupa cetirea si utenticarea protocolului presiedintele presentéza credentionalele deputatiloru Ioanu Branu de Lemeny, maioru Ioanu Noacu de Hunyady, Ioanu Papiu, Ioanu Tipeiu, Iosifu Popoviciu, Dimitriu Iacobescu, Vasiliu Popoviciu si Stefanu Antonescu. Tóte acestea se transpunu comissiunei verificatórie.

Dupa acestea presentéza presidiulu actele si corespondintiele referitórie la fondatiunea Gozsduiana. Congresulu, luându la cunoscintia aceste acte si corespondintie, decide a se esmite o comissiune in privinti'a loru, care comissiune la tempuiu seu, dupa ce le au esaminatu, sa faca raportu asupr'a loru.

Cu ocasiunea raportârei din partea comissiunei verificatórie, se nasce o desbatere mai lunga la verificarea deputatului clericalu Ioanu Gallu. In urm'a alegerei acestui deputatu doispredece preoti dedera unu protestu, in carele se cere constringerea deputatului numitu a abdice de mandatu, din causa, ca, dupa afirmarea protestatoriloru, in primavér'a trecuta s'a fostu facutu unu pactu intre alesulu si protopresviterulu Ioanne Petitia, in urm'a cârui pactu cestu din urma aru fi trebuitu sa fia deputatulu congresualu. La acésta cestiune se impartira parerile astufeliu, ca pactulu nu póte fi consideratu, de óre ce alesulu a capetatu majoritatea voturiloru. De alta parte inse se diceá, ca déca au fostu asemenea pactu, acest'a are potere morala, carea inca trebuia respectata. Congresulu inse ne aflându motivele protestatoriloru de ajunsu, verifica pre deputatulu Ioanu Gallu.

La verificarea deputatului Gerasimu Candrea s'a vediutu ca protestulu ivitu din partea unoru crestini nu este de acei, ce au partecipatu la sinódele parochiali si asiá si acestu protestu s'a respinsu si deputatulu s'a verificatu. Si mai interesanta a fostu desbaterea in privinti'a deputatului Nicolau Branzeiu, carele de-si diaconu, va sa dica clericu, a fostu alesu de unu cercu de alegere mirenescu. Din desbatere s'a vediutu, ca acestu deputatu posede increderea poporului intr'atât'a, incâtu cu tóte ca e clericu, lu a alesu de representante alu mireniloru. Congresulu din considerationi formale nu lu aru fi verificatu, déra fiindu ca proteste nu au fostu in contr'a densului, si de alta parte fiindu ca alesulu este totu deodata si invetiatoriu si alegatorii au crediutu, ca in cualitatea acést'a póte sa-i representeze, fâra de a prejudecá in venitoriu, lu a verificatu. —

La ordinea dilei erá cetirea statutului organicu, precum s'a sanctionatu de Maj. Sea. — La propunerea deputatului Macelariu, de a se privi statutulu cá cetitu, si la propunerea deputatului Nemesiu, carele cere cetirea introducerei si a clausulei sanctionârei dimpreuna cu emisulu ministeriale, statutulu, cá atare, se decide a nu se mai cetí si asiá congresulu alege o comissiune de nóue membrii, cu insârcinarea de a asterne unu raportu asupr'a statutului, a sanctionârei si a modificâriloru ce s'au facutu in statutu la ocasiunea sanctionârei.

Membrii acestei comissiuni suntu: Nicolau Pope'a, Mironu Romanu, Vasiliu Popoviciu, Dimitriu Iacobescu, Georgiu Ioanoviciu, Iacobu Bolog'a, Demetriu Moldovanu, Vincentiu Babesiu si Sigismundu Borlea.

Acésta comissiune se mai insârcinéza a raportá asupr'a efectului, ce lu a avutu remonstratiunea congresului trecutu, facuta prin intrevenirea presidiului in contr'a projectului de lege alu dietei diu Pest'a, privitoriu la instructiunea publica.

Dupa acest'a se alege o comissiune, pentru facerea unui proiectu, cu privire la raportulu presidiului despre infiintiarea Episcopiei dela Oradeamare. Comissiunea acést'a consta din urmatorii membrii: Nicolae Pope'a, Atanasiu Ioanoviciu, Georgiu Vasilieviciu, I. Balnosianu, Petru Nemesiu N. Zsig'a, Ioanu Fasie, V. Babesiu si I. Ardelénu.

Dup'aceea se alege o comissiune pentru elaborarea unei proceduri disciplinarie si matrimoniale din urmatorii membrii: I. Hanni'a, M. Romanu, N. Pope'a, I. Aldulénu, I. Macelariu, V. Babesiu, Dr. A. Marienescu, Dr. Al. Mocioni si Stefanu Antonescu.

O comissiune se alege pentru regularea parochieloru, carea consta din urmatorii membrii: At. Ioanoviciu, I. Metianu, I. Popoviciu, I. Tieranu, I. Branu de Lemeny, Ant. Mocioni, M. Besanu, M. Missiciu, Florianu Varg'a.

Pentru organisarea scóleloru se alege o comissiune din urmatorii membrii: I. Popescu, N. Gaietanu, P. Nemesiu, G. Vasilieviciu, Dr. Vasiciu, G. Pop'a, I. Popoviciu, I. Lengeru, St. Antonescu.

Pentru facerea budgetului se alege o comissiune din membrii: I. T. Popoviciu, Al. Ioanoviciu, P. Fasie, I. Filipescu, Fl. Varg'a, I. Pinciu.

In fine se alege o comissiune pentru modificârile necesarie in regulamentulu afaceriloru interne ale congresului din urmatorii membrii: M. Besanu, I. Aldulénu, Sig. Borlea, I. Groz'a, I. Petricu, Maiorulu Noacu de Hunyade.

Siedinti'a urmatória se anuncia, pre diu'a de mâne la 12 óre.

Siedinti'a a III-a 3 Oct. sub presidiulu Pré Sântiei Sele P. episcopu Procopiu Ivacicoviciu se autentica protocolulu siedintiei premergatóre, vinu apoi unele proteste, contr'a alegeriloru unoru deputati cari se predáu comissiunei respective verificatóre; fiindu-ca au incursu din mai multe pârti petitiuni, anumitu invetiatoresci, altele de despartîre a uneloru comune bisericesci române de câtra ierarchi'a serbésca din confiniele militare, presentate de dep. Balnosianu, se alege un'a comissiune petitiunare in persónele dd. deputati: Ioane Papiu, Branisce, Ioane Pinciu, Georgiu Petroviciu, I. Deseanu, I. Popoviciu, Ioane Fauru, Lazaru Ionescu si Tim. Miclea.

Orbonasiu reportatorulu comissiunei verificatóre recomanda a se verificá deputatii. I. Tipeiu, I. Papiu, Dimitrie Iacobescu si Ios. Popoviciu, cari se si verificara.

Dr. Marienescu propune alegerea unei comissiuni pentru regularea sidocsiei episcopesci si protopresviterali, precum si edarea unui schematismu pentru tustrele diecesele, ceea-ce se si primesce. Cu aste siedinti'a se ridica. —

Siedinti'a a IV in 5 Oct s'a ocupatu cu modificarea unoru §§. din regulamentulu internu alu congresului.

In siedinti'a a 6 Oct. V dupa autenticarea protocolului si anunciarea din partea presidiului a mai multoru incurse, precum si dupa verificarea dep. Paraschivu, Popa si Gaetanu, se pune la ordinea dilei raportulu comissiunei pentru regularea parochieloru. Macelariu propune cu privintia la importanti'a cestiunei amanarea desbaterei in siedintia publica. Dar se cetesce raportulu comissiunei.

Siedinti'a devine interesanta prin deslusirile ce le da presidiulu asupra punctului ce privesce introducerea de capelani in biseric'a nóstra, dupa cum sunt sistemisati in proiectulu comissiunei.

Biseric'a prin introducerea unui parochu in ori ce comuna, fia aceea câtu de mare, si mai multi capelani subordinati, se aru abate dela pracs'a ei cea vechia usuata pana acum. Raportorulu (Metianu) si altii au avutu in vedere purtarea agendeloru parochiali si responsabilitatea pentru densele. Desbaterea generale se amâna pre diu'a urmatória.

In siedinti'a a VI 7 Oct. dupa autenticarea protocolului si asternerea credentiunaleloru dep. Bartolomeiu, Dringâu, Ioanoviciu si Ionescu, P. vicariu episcopescu M. Romanu asterne unu proiectu de resolutiune, prin care se esplica mai multi §§. din statutu. Branisce propune sa se predea votulu separatu a 6 membri din sinodulu archidiecesanu contr'a unoru alegeri in consistoriulu archidiecesanu. Inse fiindu ca pres. arata, ca sinodulu archid. nu a adusu unu astfeliu de conclusu propunetoriulu si retrage propunerea.

Dupa unele afaceri mai merunte, venindu regularea parochieloru la ordinea dilei asterne Hani'a unu proiectu nou pertru regularea parochieloru. Borlea cere amanarea desbaterei acestei cestiuni. In fine in desbaterea generale se primesce proiectulu comissiunei de base la desbaterea speciale. La punctele ce privesce introducerea capelaniloru s'a incinsu o desbatere lunga carea in fine se intrerupse si se amanà pre diu'a urmatória.

Regularea parochieloru.

Dintre obiectele cele multe si insemnate, ce se voru pune nesmintitu la ordinea dilei in congresulu presinte, amu poté dice, cá obiectulu celu mai importantu este invetiamentulu si regularea parochieloru, câci in adeveru, ambele suntu fundamentulu, pre care trebue sa ne basâmu tóte lucrârile ulteióre, déca voimu, ca intrég'a nóstra metropolia se aiba zidire solida si unu viitoriu siguru.

Déca va succede congresului a nimerí o organisare sanetósa si corespundietore referintieloru nostre, atuncia negresitu va fi asigurata nu numai esistinti'a bisericei nóstre, ci totodata si propasirea intregului cleru si poporu in cultur'a natiunala; câci nu ni este permisu a perde din vedere nici odata, ca biseric'a nóstra este nu numai autonoma ci si nationala, si ca déca vomu fi capaci a esploatá tóte folósele statutului nostru organicu, si pre bas'a acestui'a vomu face mai departe statutele nóstre, — atuncea fâra indoiela, prin aceste ni vomu câstigá o garantia cu multu mai sigura pentru desvoltarea grabnica a culturei poporale, si a simtiului de natiunalitate, de câtu prin ori ce lege minunata de natiunalitate. Ori câtu sa fie de liberala o lege de natiunalitate, noi nu o potemu intrebuintiá spre folosulu nostru, déca ne lipsesce unu poporu cultivatu, care sa si cunósca nu numai datorintiele ci si drepturile sale in statulu civilu. Nu este casu pâna acumá, ca singuru o lege de natiunalitate, ori câtu de liberala, se fie facutu cultu si fericitu pre unu poporu!

Asiá dara, déca ne trebuie cultura, si libertate, — sa ne folosimu cu puteri intrunite de midiulócele, ce le avemu in posessiunea si in apropiarea nóstra, si sa esploatâmu spre binele nostru tóte folósele statutului organicu adeca a constitutiunei nóstre bisericesci, carea si asiá este atâtu de liberala, câtu aceea in adeveru nu sta departe de sufragiulu universalu.

Unu astfeliu de midiulocu poternicu spre desvoltarea nóstra spirituala si materiala este organisarea si regularea parochieloru, ce statutulu organicu ni o-a lasatu in liber'a voia.

Trebue sa avemu mai nainte de tóte preoti culti spre luminarea poporului, si ca sa i avemu astfelu, trebuie sa-i si dotâmu, adeca pentru luminatorii poporului trebuie sa creâmu o astufeliu de stare materiala, câtu preotii nostri sa nu se mai ocupe cu sép'a si cu plugulu cá pâna acum'a, ci sa se sacrifice curatu numai misiunei sale celei inalte.

Dar' cine, cum, si de unde sa reguleze parochiele? o intrebare, ce trebuie sa fie deslegata spre multiumire comuna si in intielesulu statutului organicu, care garantéza autonomi'a singurateceloru sinóde de josu pâna susu.

Congresulu nesmintitu va trebui sa respecteze acésta autonomia in câtu se póte mai estinsu, dara totusi organisarea parochieloru nu o póte concrede cu totulu si fâra nici unu iudreptariu sinódeloru eparchiale, ci combinandu autonomi'a singurateceloru sinóde cu drepturile si detorintiele forului celui mai inaltu, adeca cu ale congresului, va trebui sa staverésca unele principii generale chiaru si pentru uniformitatea lucrâriloru, in a câroru cadru apoi sinódele eparchiale, ascultandu firesce si parerea sinódeloru parochiale, sa puna in lucrare organisarea definitiva si detaiata pâna la parochi'a cea mai mica.

Mai multu congresulu nu póte face, câci déca organisarea parochieloru aru si compete deadreptulu numai congresului, totusi o organisare fundamentala si detaiata, f â r a d a t e l e a u t e n t i c e despre numerulu sufleteloru, a preotiloru, a dotarei de astadi etc. ce i lipsescu, — in sesiunea presinte n'aru potea duce la indeplinire odata nimic'a. I remane dara a staveri numai liniamentele principale ale regulârei parochieloru.

Dara vine intrebarea: cari sa fie acele principii generale?

Multi se voru fi ocupatu pâna acum'a cu cestiunea parochieloru, daru durere, o-amu studiatu cu totii numai superficialu, si nu atâtu din datorintia, câtu numai din acelu indemnu, ca multu putienu ne a interesatu caus'a bisericei nóstre dreptu credincióse, si asiá findu acést'a cestiune pentru congresu nóua, si nedesbatuta in publicitate, — in lips'a unui indreptariu séu proiectu chiaru si principiile generale ale organisârei parochieloru suntemu siliti numai ale pipaí si a le cautá giuru impregiuru din tóte pârtile.

Dupa parerea mea, congresulu nationalu, va stabilí unu principiu, déca va enuntiá, ca i n t r 'o c o m u n a b i s e r i c é s c a n u p o t u f i m a i m u l t i p a r o c h i d e c â t u n u m a i u n u l u;

Scimu ca pâna acum'a intr'o comuna bisericésca cu o populatiune mai marisióra, erau doi, trei, pâna chiara si siepte preoti, si fie-care avendu parochi'a sea separata, erá respundietoriu numai pentru cerculu seu propriu din aceea-si comuna bisericésca, si asiá lucrârile loru d. e. la facerea conscriptiuniloru, la sevarsirea santeloru slujbe, intr'un'a si aceea-si comuna bisericésca erau de atâtea feliuri, câti erau „parochii" si precum erau densii in stare a-si pricepe datorintiele. Spre evitarea anom lieloru, este de lipsa a se enuntiá, ca in fie-care comuna bisericésca numai u n u p a r o c h u sa póta fi aplecatu, care apoi sa fie respundiatoriu fatia cu superioritâtile sale pentru intrég'a comuna bisericésca.

Inse pre lânga tóte acéste déca intr'o comuna bisericésca interesulu bisericei nóstre dreptucredincióse aru cere immultirea personalului bisericescu, si déca comun'a bisericésca, este in stare a garantá o dotare potrivita pentru mai multi preoti: acolo afara de preotulu ordinariu (p a r o c h u) sa mai póte aplicá dupa impregiurâri unulu séu m a i m u l t i p r e o t i (administratoru, capelanu.)

Iéca alu doilea principiu generalu, despre care asemenea potemu meditá destulu precum d. e. unde este linea demarcatiunala intre drepturile si datorintiele parochiloru, administratoriloru, capelaniloru unulu câtra altulu, câtra protopresviteratu etc.

Alu treilea principiu aru fi: déca in atare comuna bisericésca astadi se afla mai multi preoti fâra de a fi provediuti cu dotare potrivita: acolo are sa se faca in viitoriu r e d u c e r e a succesiva a numerului preotiloru.

Despre reducere s'aru poté vorbí si mai multu de câtu despre celelalte principii inse de óre ce sinódele nóstre si au autonomi'a loru, — atâtu dotarea potrivita a preotiloru, câtu si punerea in lucrare a reducerei parochieloru remâne afacerea sinódeloru eparchiale, si aceste sinóde apoi voru avé datorintia de a face o regulare detaiata a parochieloru.

Firesce, pentru de a se face o regulare câtu se póte de uniforma, — aru fi de lipsa, cá congresulu sa recomende sinódeloru eparchiale unele instructiuni generale spre urmare, precumu d. e. sa se recomende, ca plat'a unui parochu in parochiele cele slabe in bani, naturale si pamentu, sa nu póta fi mai putiena, de câtu 400—500 fl. v. a.

Daca congresulu va lucrá in astufeliu de directiune, credu ca va satisface pre deplinu pretensiuniloru autonomiei sinódeloru eparchiale fâra de a-si dechiará prin acésta activitatea sea de nula si in urma, déca s'aru aflá de lipsa, proiectele de regularea parochieloru se potu apoi subsceme congresului celui mai de a própe spre censurare si aducere in consunantia a proiecteloru si dispusetiuniloru de principii contrarie.

Atât'a este totu, dupa pererea mea, ce aru poté face congresulu, in sesiunea presinte; dara cumca trebue sa faca ceva — nu incape indoiala.

M i c h. B e s a n u.

Cronic'a resbelului.

Din cartiarulu generalu prusescu se scrie lui „Staatsanzeiger" cu datulu Versailles 5 Octombre urmatórele:

Din partea St. Cloudului se audiá astadi diminéti'a la 8 óre bubuire tare de tunuri. Francesii se incercara a daramá prin aceea intariturile nóstre in direptiunea Sévreului si St. Cloudului. Acést'a incercare a fostu prim'a ofensiva decisiva, care s'a facutu din celu mai tare fortu (Mont St. Valerien) alu Parisului contr'a armatei asediatóre. Comitetulu pentru aparare demandà a se observá dintr'unu aerostatu efectulu canonadei. Se va fi convinsu ca acést'a canonada n'a produsu nici unu resultatu. Granatele inamice n'au avutu afara de daramarea in parte a unei câsi cladite pentru observatiuni nici unu efectu; nici trupele (prusiane) n'au avutu perderi nici siantiurile nu s'au daramatu. Inimiculu o fi observanda venitatea ostenelelor sele câci a incetatu cu bombardare, care in ór'a prima a fostu fórte vehementa, indata dupa 10 óre. Din partea nóstra se sciá, ca francesii voru spriginí bombardarea loru prin o escursiune din fortu-rile ce suntu aprópe de Sèvres, precum Issy séu Vanves. Printiulu ereditariu a datu deci indata ordre, cá sa se alarmeze corpulu alu doilea bavaresu. Avantugardele nóstre inse nu s'au neliniscitu nici in Mendon nici pre inaltimea siantiului dela La Tour.

Din Florenti'a.

Unu corespondinte alu fóiei „N. Fr. Bl." scrie cu datulu 10 Octombre din capital'a Italiei urmatórele:

Dóue dîle de serbatóre, dupa cum mai frumóse Itali'a inca nu le-a vediutu, s'au petrecutu ieri in Florenti'a si populatiunea dovedì prin portarea sea ca intielege insemnetatea evenementului inbucuratoriu pentru Itali'a si pentru civilisatiune, care ieri si alalta ieri s'a indeplinitu. Alalta ieri dupa amédi la 3 ½ óre adeca sosí aici deputatiunea romana, care presentà regelui resultatulu plebiscitului si care depuse in numele concetatieniloru loru juramentulu. Orasiulu intregu si cu deosebire stradele numeróse si piatiele, prin care trecura deputatii dela locuinti'a loru pâna la palatiulu regale erá straformatu intr'o gradina de flori si Florenti'a a facutu onóre numelui seu de orasiulu floriloru. Florenti'a intréga erá pre picióre pentru de a salutá deputatiunea si in tóta viati'a nóstra inca nu amu vediutu o multime asiá de mare de cele mai frumóse copilitie si femei strense la unu locu. Ne credeamu transpusi intr'unu paradisu pamenteanu.

FOISIÓRA.

RELATIUNE PRESENTATA

de

A. PAPIU ILARIANU

in siedinti'a plenaria a societâtiei academice române, din 9 Septembre 1870, despre manuscriptele lui Ioane Budai-Deleanu, aflatóre in bibliotec'a centrale din Bucuresci.

(Capetu.)

XII.

O scrisória de 11 cóle in folio, cu litere latine, fâra indoiala câtra P. Maioru. Eata cum incepe scrisória:

„Scrisória pré Sântiei tale amu primitu cu „multa bucuria, si intielegându dintr'ens'a ca nu te „va superá corespondinti'a cu mine in lucrurile lite„rarie, mi-au parutu ca m'amu nascutu de nou, si „cá cându a-siu fire in mijloculu patriotiloru mei; credi-me séu bá amice, ca din acelu césu nu me „mai ingreunéza strainetatea, câci avendu unu amicu „asemene insufletitu spre procopsirea némului, me „socotescu mai fericitu a imprumutare cu densulu „scrisori, de câtu a dare prelectii in Blasiu, si a „fire onoratu séu cuceritu de tóta eparchi'a Ar„délului; dara sa lasâmu acestea la unu altu prilegiu, „câci amu mai de trebuiatia lucruri a descoperire" 1) etc. Urméza apoi a tractá despre ortografia; desfasiura cu eruditiune tóte ideele, tóte parerile despre ortografi'a româna cu litere latine: cercetéza cum e mai bine: mama, mamaa, mam'a, au mamâ; ómenii au ómenî, etc. etc.

1) Noi nu urmarâmu aci ortografi'a autorului.

XIII.

Alta scrisória, probabilmente totu câtra P. Maioru, cu unu estractu din Gramatica. Eata incepu-tulu scrisórei:

„Pré cinstite parinte! Scrisória pré c. Sântiei „tale din 13 Maiu an. cur. cu dragoste amu pri„mitu, bucurându-me ca amu aflatu in urma unu „sociu a necazuriloru, cu asemene taria de sufletu! „. . . Sciu eu fórte bine, ca tóte acele urgii purcedu „din culcusiulu nevredniciloru de numele romanescu „ce s'a incuibatu la Blasiu. Mai multu de trei„dieci de ani domnescu acesti ethnoctoni, si cá „sa-si vecinésca stapani'a prodescu binele de obsce „a poporului, facendu-se organu vrâjmasiloru, spre „avilirea lui. Cunoscutu-i-amu eu atunci fórte bine, „cându i-amu parasitu, si fugindu, mai bine amu „alesu nemernicia decâtu sembra cu densii, inse ve„niva vreme si dóra nu e departe, cându voru esí „la lumina tóte resfaciatele rusinâri a Hierusali„mului cestui nou. — Fiindu cuprinsu cu Lexico„nulu, si alte ostenele pentru de obscele folosu, „n'amu pututu sa me indeletnicescu cu alt'a dara „câtu mai curendu voiu se tragu de prefati'a obra„zariulu viclénu a acestei mamile, si sa le aretu „adeverat'a fisiognomia! — pentru aceste destulu, „cu altu prilegiu mai multe; deci pasindu la pricea „nóstra ortograficésca" etc. — De ací nainte incepe „discussiunea ortografica, si estractulu din Gra„matica, intitulatu: Theori'a ortografiei romanesci „cu slove latinesci.

XIV.

Tiganiad'a séu tabar'a tiganiloru. Poemation iroicomico satiricu; — alcatuitu in dóuespredece cântece de maestrulu cântaretiu Leonachi Dianeu, imbogatitu cu multe insemnâri si bagâri de séma: — critice, filosofice, istorice, filologice teologice de câtra Mitru Perea; — si s'au datu afara la piramida. —

Volume in 4-o de vre-o 278 foi; dóue esemplare cu multe variante. E vorb'a de tigani pre timpulu lui Vladu Cepesiu. Dianeu si Perea suntu pseudonime. Autorulu e totu Budai. Multimea de note suntu interesante pentru datinele si superstitiunele religióse ale româniloru.

XV.

Trei viteji (totu tigani), poemu in versuri; sta in legatura cu tiganiad'a.

XVI.

Menetmii s'au fratii gemeni, bucata teatrale.

Acestea suntu operele manuscripte ale lui Budai-Deleanu, ce se afla in bibliotec'a centrale din Bucuresci.

Nu potu terminá fâra a multiami dlui bibliotecariu pentru inlesnirile ce mi-a facutu la studiulu acestoru manuscripte.

Cine erá acestu Budai-Deleanu?

Mentionéza de densulu Sincai in prefatiunea gramaticei séle de la 1805 dicându ca Budai, consiliariulu, avea compusu unu dictionariu românu, latinu etc. [1]) D. Cipariu posede o scrisóra a lui Budai câtra P. Maioru, care cuprinde unu estractu de ortografia din gramatic'a sea româna-latina de la 1821. Totu D. Cipariu ne spune ca Budai, pre la 1821, avea de cugetu se scótia unu diariu românescu in Leopoli. Diuariulu nu pare a fi esîtu. D. Cipariu avea, inainte de revolutiunea de la 1848, unu esemplariu din prospectulu acelui diuariu, ti-

[1]) Magnificus et Cl. D. Ioannes Budai alias De Ioan Consiliarius Fori Nobilium de Regno Galliciae composuit Dictionarium Valachicum, Latinum etc. sed ad quem perfectionis gradum deduxerit, necdum mihi constat.

Sindiculu sî municipalitatea, ministrii, unu adjutantu generalu, unu maestru superioru de ceremonii sî mai multi oficieri de ordonantia ai regelui, deputatiuni de ale senatului sî camerei asceptau deputatiunea la curtea drumului de feru sî cându sosí trenulu, care îi aduse, in curte, cutremurá bucuri'a espresa acrulu prin strigate care nu mai voiau a incetá.

Caruntulu conducatoriu alu deputatiunei, principele Sermoneta, unu betrânu respectabilu, orbu, care se suí sprijinindu-se de mâna Sindicului in cales'a de gala, a fostu asiá de afundu miscata, incâtu lacrimele i curgeau parae preste fatia-i palida, in publicu insa si domniá o bucuria asiá de mare incâtu ómeni necunoscuti se inbratisiau, impreunându-si bucuri'a in strigatulu: Eviva Itali'a, eviva Rom'a capitale."

Deputatiunea se duse dupa aceea prin stradele serbatoresce ornate la locuinti'a sea, in hotelulu „New=Zork" unde a trebuitu urmându strigateloru multimei sa apare pre balconu de repetîte ori. La 6 óre îi asceptá la pórt'a hotelului calesele de gala, pentru de ai duce preste Luug Arno in capine unde s'a datu in onórea loru unu banchetu, la care se intielege toastele inca nu au lipsitu. Sér'a eraui capinele fermecatoresce iluminate sî deputatiunea a fostu silita a se aretá de repetîte ori poporului. Unu membru alu ei, printiulu Ruspoli, le tienù o cuventare potrivita, prin care provóca pre italieni la concordia fratiasca pentru binele patriei, care cuventare se intielege s'a primitu cu entusiasmu saltatoriu.

Ieri la 11 óre se duse deputatiunea in calés'a regala de gala si escortata de cavaleria la palatiulu regale Pitti, unde o primí la trepte adjutantele generalu sî prefectulu palatiului regale conte de Savry, cari o conduse apoi in odâile regale. In sal'a de tronu primí regele deputatiunea, fiindu de fatia princés'a Margaret'a, printiulu Humbert, Amadeus sî Eugen de Savoyen, Carignan, ministrii sî atli dignitari inalti, cavaleri a ordinului Anunciat'a, deputatiuni de ale senatului sî camerei sî acceptà din mânile ei resultatulu plebiscitului.

De multimea convenita in piatia aclamatu tumultuosu trebui sa se arate regele, princés'a ereditaria — care se pare a fi favorit'a florentiniloru, princii si deputatiunea de repetite ori poporului, care nu se osteniá a-si resuflá entusiasmulu intr'unu modu inimatu.

Mai tardîu asistà deputatiunea punerei solene a petrei de aducere aminte, care sa anuncia posteritâtiei resultatulu plebiscitului românu sî care s'a depusu sub Loggia. Sér'a s'a datu banchetu de gala la curte sî orasiulu intregu erá iluminatu.

Astadi face sî primesce deputatiunea vediute, deséra e Théâtre paré si mâne va porní preste Mediloanu la Turinu, pentru de a depune pre mormentulu lui Cavour medalionulu dedicatu de români memoriei lai. Serbarea acést'a frumósa va fi tuturoru, cari i-au asistatu, neuitavera.

Resbelulu.

Estragemu urmatórele depesi, cu data de 27 sî 28 Septembre, pre cari le publica „Monitoriulu universale" dela 30, depesie care dau amenunte esacte despre atacurile dintre prussiani sî liberii tragetori francesi, cum sî despre demoralisarea armateloru de invasiune:

Mezieres, 27 Septembre, 10 óre sér'a.

Unu parlamentaru prussianu a venitu sa céra renoirea armistitiului, spre a se puté transportá cârbunii trebuinciosi pentru alimentarea usineloru dela Reims sî spre a se puté sfersí evacuarea de raniti francesi, cari se afla inca in maro numeru la Sedan sî in locurile de prin pregiuru.

Depesia dela Fontainebleau câtra ministrulu de justitia la Tours.

27 Septembre, 3 óre.

Inamiculu a evacuatu pre deplinu Fontainebleau, adi diminétia orasiulu n'a fostu isbitu de nici o contributiune de resbelu, cu totulu din contr'a de cele ce s'au disu, dóra a trebuitu sa sufere nesce grele rechisitiuni in alimente, furagie sî forniturí de totu feliulu.

Puterile inamice, in numeru d'aprópe 5000 ómeni, cari au trecutu sî ocupatu Fontainebleau, facu parte din corpulu principelui Albert. Acést'a din urma pare c'a trecutu, indreptânduse spre Malesherbes, unde o parte din trupe l'au urmatu, pre cându restulu a luatu directiunea spre Parisu prin Charlly.

Unu postu prussianu, stabilitu la Chapelle-la-Reine, cá se intrarupe comunicatiunile, a fostu atacatu in nóptea de 26 de câtra liberii tragetori, cari au ucisu unu soldatu si-au facutu doi prisoniari.

La Ferté, 28 Septembre, 1870.

Dupa relatiunile date de prefectura, prussianii, in locu sa intre in Orleans, aru fi facutu o miscare de retragere. Unu prisoniaru scapatu a raportatu ca, in momentulu cându principele Albert se pregateá se intre in Orleans, aru fi primitu o depesia care i-aru fi modificatu dispositiunile.

Reintrâmu in Orleans.

27 Septembre, 4 óre sér'a.

Depesi'a din Souppes câtra ministrulu de ieterne la Tours.

Diverse persóne din Fontainebleau, care nu se cunosceau intre densele sî sî care suntu demne de incredere, asecurau adi diminétia ca descuragiarea sî demoralisarea s'au manifestatu in celu mai veditu modu, de dóue dile, intre oficiarii sî trupele prussiane, sî c'au plecatu in graba adi diminétia. prussianii, dupa unele marturii, aru fi suferitu perderi enorme sub fortulu Bicêtre sî sub unu micu fortuletiu, radicatu de curendu in acele lacovisti.

Unu proprietariu industriale d'aici spune ca unu omu, care a fostu in servitiulu seu sî incapabile se invente dela sine asiá ceva, i-a declaratu c'a fostu luatu cu sila o dî si o nópte la Bicetre, cá s'ajute la ingroparea unui insemnatu numeru de prussiani.

Souppes, 27 Septembre.

Prefectulu de Seine-et-Marne câtra delegatulu de interne.

Primescu depesi'a urmatóre:

400 prussiani suntu la spitalulu Coulommiers bolnavi de tifus.

Resursele orasiului Coulommiers suntu sleite de rechisitiuni.

O lupta fórte importante a avutu locu lânga Versailles. Prussianii au suferitu perderi considerabile sî trei din regimentele loru de cavalerie aru fi fostu nimicite.

Versailles aru fi fostu reluatu de francesi.

Fontaineblau s'a desiertatu de inamicu.

Se socotesce ca la 10,000 ómeni, 10 tunuri sî 2 mitraileuse perderile prussianiloru in acesto din urma dile.

Republicanii din Madridu se ocupa cu formarea unei legiuni, cá se vie in ajutoriulu francesiloru.

O fórte viia detunatura s'a auditu septemânа trecuta la Gisors de câra mai multe persóne. Adi avemu — dîce diuariulu „le Vexin" — esplicarea acestui faptu dela unu curieru din Pierrefitte, care a raportatu urmatórele: Nesce soldati francesi erau asiediati d'asupr'a carierelorу dela Pierrefitte, dintre Montmorency sî Saint-Denis, cându fura atacati de prussiani. Indata se dede ordine armatei francese sa se retraga; déra, in momentulu cându prussianii petrundeau d'asupr'a inaltimeloru carierei, o formidabile detunatiune s'audi, carierile minate de mai nainte sariau in aeru, distrugendu mii de soldati prusiani.

Dupa spusele acestoru ómeni, perderea prussianiloru aru fi fostu multu mai mare, deca nu s'aru fi grabitu cu darea de focu ierbariei cu care erá minata carier'a, câci corpulu armatei inamice nu erá totu gramaditu pre aceste cariere.

Comitele d'Aquila fratele defonctului rege Ferdinand de Neapole, a facutu unu daru de 300,000 franci pentru ranitii francesi.

Unu diuariu naréza episodulu intemplatu dupa intrarea prussianiloru in Provins. Ei luara tóte armele sî le sfarimara pre piati'a publica, afara de puscile de venatóre pre care si-le apropiaru.

Principele Albert siedea la d. Arnoux, vechiu siefu de posta.

Unu calu erá inhamatu la o cabrioleta. Fiindu c'asiá 'i vine gustu, puse de 'lu deshama sî 'lu puse in tiépa. Apoi dede proprietarului unu bonu dn 400 franci, dicendu-i:

— Ti se va platí cându regele Prussiei va trece p'aici.

Calulu consta cá la 1,500 franci.

Cetimu in „Diariulu oficiale" din 22 Septembre:

Admirarele de Chaillè, comandante preste alu 9-lea sectoru, a tramisu guvernatorelui Parisului unu copilu de 15½ ani, junele Gabriel Vinety, strad'a Vosges, 18, care purtá casc'a sî pusc'a unui soldatu prussianu pre care l'a trantitu sî ucisu adi diminétia pre câmpu, lânga Villejuif.

Guvernatorele Parisului a felicitatu p'acestu copilu de curagiulu lui sî 'i-a datu lui pusc'a si casc'a pre care pusese cu curagiu mân'a.

Diuariulu din Vien'a „Nóu'a Presu" libera rapórta ca atunci cându — dupa batalle date in faci'a Metzului — puterile neutre, care avusera dejá cunoscintia despre conditiunile prussiane, au vrutu se intervie in favórea Frunciei, de la cartiarulu generale alu regelui Wilhelm li s'a respunsu:

---

parîtu in 4-o, cu litere ciriliane, in Liovu (Leopoli). [2])

Ioanu Budai erá Românu din Transilvani'a, fiiu alu popei din satalu Cicmâu in comitatulu Huniadórei. Elu erá frate cu secretariulu guberniale Aronu Budai, care, de sî erá unitu, inca de pre la 1798 pâna la esirea-i din viétia la 1847 functioná sî ca notariu alu consistoriului episcopiei române din Sabiiu. [3]) Unu alu treile frate ocupá o deregatoria la oficiulu de saline in Oradea-mare; trei copii ai acestui'a, Carolu, Iosifu sî Mari'a, traiescu inca. [4]) Ioanu Budai pare a fi avutu o fiica maritata in Galiti'a dupa Lewandovski, in a cârei posesiune remânendu manuscriptele dupa mórtea sea le cumperà apoi G. Asachi la 1868 din insarcinarea ministrului de atunci D. Gusti. [1])

Nu cunóscemu visicitudinile vietiei lui Ioane Budai. Elu póte se fi fostu unulu din clerici intorsi din institutulu teologicu din Leopoli; dara de abiá se asiédia in Blasiu cá profesoru, sî preste pucinu se vede a fi cadiutu sî densulu la neintielegeri cu superiorii sei, sî anume cu episcopulu Bobu, despre care numai incape indoiéla ca erá mai despotu sî de câtu unu episcopu grecu séu latinu; astfeliu, Budai fu nevoitu a-si parasí patri'a sî a se asiediá pentru totu de a un'a in strainatate in Leopoli'a Galitiei. [2]) Dara mintea sî inim'a lui erau pururea in midiloculu Romániloru. In prefatiunea Lecsionului dupa ce arata ca inca cá studinte in strainatate se ocupá adunâdndu cuvinte pentru dictionariu, cu scopu cá intorcându-se a casa, sa se intieléga cu altii mai procopsiti, elu adauge: „Insa altmintrea au hotarîtu ursit'a: câci, precumu „negutiatoriulu, ce plutindu de preste mari, togmá „cându va se abata la malu, rapitu fiindu de neprasnic'a vijelia sî venturi nesilnice, se trezesce arun„catu inapoi cu multe sute de miluri, la nisce „ostróve necunoscute: asiá sî eu! abiá câlcai stra„mosiesculu pamentu, cându intimpinându-me tóte „improtivélele, fui silitu iérasi a merge de voia „buna in urgia, fui silitu in urma a me instrainá; „ba cá cumu asiu dîce a me asiediá in tiera stra„ina, intru care nemernicitu me aflu pâna acumá." Asiá plângea Budai-Deleanu pre la 1818, colegu in sciintia sî in suferintia alu lui Clain, Sincai, Maioru s. a.

Cându Românii, guvernu sî natiune, se voru petrunde de marele adeveru ca sciinti'a este puterea; cându macaru sectiunea filologica sî cea istorica a societatei academice române voru fi pre deplinu organisate, sî mai cu séma, cându voru dispune de fondurile necesarie: un'a din primele loru detorie va fi, de a eternisá sî memori'a acestui literatu, publicându-i operele pentru folosulu comune. Iéra pâna atunci (câci astadi, oh rusine! sectiunea istorica a Academiei române nu dispune de unu singuru bunu), pâna atunci, dîcu nu ne remâne de câtu a studi'a cu asiduitate sî a contemplá cu admiratiune aceste sî alte asemeni tesaure nationali. Amu disu.

---

[2]) Cipariu, Principia, p. 322—325.

[3]) Vedi atestatulu consistoriului din Sabiiu, din 22 Aprile 1798. datu in favórea lui Sam. Clain, sî subscrisi sî de Aronu Budai cá notariu, publicatu in Archivu pentru filologia sî istoria Nr. 37, 1870.

[4]) D. Ilie Macel riu, de la care amu aflatu acestea promite a ne dá preste pucinn mai multe sciintie asupr'a Budaieseiloru, cá unulu ce a fostu crescutu in cas'a lui Aronu Budai in Sabiiu.

5) Vedi scrisorile lui Asachi dela 1868 câtra ministrulu Gusti, aflatórie in archivulu míisteriului instructiunei publice, sî publicate in aceste dile in „informatiuni."

6) Asta presupunere o amu dela d. Baritiu. Ea se potrivesce cu scrisorile lui Budai câtra Maioru, citatemai susu

„Nu lasamu nici un'a din conditiunile nóstre chiaru d'aru fi se ne batemu in contr'a intregei Europe.“

Acestu respunsu, pre care avemu temeiu se lu credemu de autenticu, da mesur'a insolietiei si-a indârjirei acestoru invingatori, pre cari succesulu îi imbéta sî i orbesce sî cari n'au sciutu repurtá cea mai dificile sî mai gloriósa din victorie a se invinge pre sine insusi.

Intre acestea Franci'a se ridica in mésa sî organisata pentru lupt'a suprema, isi rescumpera perderile.

Putemu constatá ca opiniunea publica din Europ'a se pronuntia cu energia crescenda in contr'a procederiloru prussiane sî veleitâtiloru cuceritóre alu regelui Wilhelm sî consiliariloru sei.

Liberii tragatori din Nicia cari au sositu in 27 Septembre la Tours, produsera mare sensatiune. Acesti'a suntu nesce ómeni tineri, bine formati, distinsi in purtarile loru, cu privire viia sî intrepida, daru mai cu séma echipati sî inarmati de minune. Uniform'a loru e cá frântur'a ferului, cu vipusca verde, quetre de pele sî pelerii tiroliane.

Suntu inarmati cu carabine de cea mai dintâiu calitate.

Noulu diuariu prussianu publica, la 2 Octobre unu articlu privitoriu la incoronarea regelui Wilhelm in calitate de Imperatu alu Germaniei.

Acésta fóia da se intieléga aliatiloru Prussiei ca aru trebuí ei insii se proclame de imperatu pre eroiculu betrânu!

Nisce noutâti, respândite la Berlinu sî sosite de pre câmpulu de bataie, anuntia ca Francesii au facutu, la 27 Septembre, o esîre in partea despre Colombey sî ca cu acésta ocasiune mai multe mii de Germani au remasu pre câmpulu de bataie. Garnisón'a fortului Saint-Julien a luatu o parte activa la acésta esîre.

Dupa o stralucita bataie, care tienuse trei óre Fracesii reintrara in Metz, cu unu mare numeru de prisioniari.

O depesia din Tours, cu dat'a de 1 Octebre publicata in „Corespundinti'a Slava“ pe la 4 Octombre dice ca guvernulu, printr'o depesia, comunica ca Tournon e plinu de raniti prussiani, cari aru prevení dintr'unu atacu infructuosu alu inimicului asupr'a Charentonului.

Tours, 1 Octombre.

Cetimu intr'o scrisóre din Paris de la 27 Octombre:

„Prussienii urmédia a se tiené in departare, ceea ce escita nerebdarea aperatoriloru Parisului. Toti, mai cu séma gardii mobili, ceru esîri pre o scara intinsa.

„Generalulu Trochu desvaluia multa activitate, Guvernulu a primitu informatiuni din afara, cari constatà marele efectu pre care la produsu circularea dlui Jules-Favre.

„Ieri unu balonu, care veniá de la Laon, a cádiutu in Paris. Aduse unu pachetu de scrisori.

De la Neufchateau, in 3 Octombre, se scrie „Corespundintiei Slave“ ca circula sgomotulu cum ca personagiulu omorîtu alu cârui cosciugu a trecutu pre la Toul, aru fi generalele Moltke.

„Independinti'a“ de la 9 Octombre ne spune ca vitézulu prefectu, care a aparatu pre baricade in fruntea poporului orasiului deschisu Saint-Quentin, este unu diuaristu cunoscutu, d. Anatole de la Forge, redactore la diuariulu „le Siècle.“

O depesia din Tours, publicata de „Corespundinti'a Slava“ de la 4 Octombre, spune ca guvernulu a primitu scire de la o persóna, care veniá din Metz, ca maresialele Bazaine a repurtatu mari avantagie asupr'a prussianiioru la 31 Augustu: alte incâierari favorabile Francesiloru au avutu locu la 23 sî la 27 Septembre.

Generalulu Bourbaki a facutu, la 27 Septembre, o magnifica esire, in care a gonitu pre Prussiani pâna la Briey.

Metzulu e pre deplinu ingrijitu de aprovisiuni sî de munitiuni.

Bazaine are o armata de 100,000 ómeni; sanatatea le e perfecta.

Gard'a natiunale se ingagiéza se apere orasiulu déca Bazaine va reesi se sî deschida unu drumu printre Prussiani.

„Gazet'a Pall-Mall“ publica mai multe declaratiuni, sémnate de numerosi generali sî oficiari de statu majore, dintre cari cea mai mare parte suntu captivi intre mânile Prussianiloru.

Dupa acestea daclaratiuni, predarea de la Sedan n'aru fi fostu adusa de o absoluta necesitate, ci d'o lasitate, cari asémena fórte multu unei tradari.

Siése tierani dintr'unu satu, d'aprópe de Versailles, au trasu cu puscile intr'unu soldatu.

„Uniunea liberala“ diuariu care apare in acelu orasiu, relata ca fiindu condemnati la mórte, ei au fostu gratiati printr'unu ordinu superioru sî ca populatiunea recunósce acestu actu de clementia.

Cu tóte acestea nu se póte negá ca participarea la resbelu a unoru elemente nemilitare ale populatiunei incepe de câtu-va timpu a se marí intr'unu modu simtibilu sî ca va trage necesitatea unoru vexatiuni cu atâtu mai aspre, cu câtu insocintii le voru suferí cá nesce culpabili.

Urmatórea comunicatiune oficiale a fostu facuta de autoritate prussiana comisariului de politie din Sedan:

Sedan, 29 Septembre 1870.

„Amu aflatu ca la Crucea de auru sî la alte ospele se imparte afisiulu alaturatu, cá sa se contribuie in favórea saraciloru din Bazeilles.

„Vadiu in acestu actu unu blamu sî o falsa interpretare data la Senten ceexécutée in contr'a acestui satu, in puterea drepturiloru de resbelu.

„Acést'a nu se póte tolerá, mai cu séma din partea strainiloru 1) care isi permitu a judecá modulu d'a lucrá a trupeloru germane sî cari, apoi punu 'si adi sa se fabrice arme sî munitiuni in contr'a nóstra.“

Acesti pungasi (grosschenputzer) sa lucreze astfeliu in tiér'a loru, cum intielegu ei; déru credu ca este in interesulu nostru, sa i oprimu sî sa i trimitemu acasa“.

Richard Goelch.

„Comisariulu de politia va veghiá cá nici o subscriptiune se nu se faca in orasiu, fára autorisatiunea dlui comandante alu cetatiei.

„Moncele alaturate pre lânga acést'a trebuiescu tramise, numai decâtu. in apoi, cu o chitantia a dlui comisariu politienescu, prin care sa se constate cá luatu cunoscintia de acést'a.

Comisariu civile

„Streugé.“

Judece fie-care acestu modu de interdictiune!

d. „Rom.“

Invitatiune.

Adunarea constituanta a despartiementului Clusiu, alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a rom. sî cultur'a poporului rom. tienuta la Clusiu in 11 Iuliu a. c., a decisu tienerea primei adunâri generale ordinarie a despartiamentului la Morlac'a, cerculu Uedimelui sî a concrediutu comitetulu cu defigerea dîlei pentru tienerea acestei adunâri.

In urm'a acestei incredintiâri comitetulu despartiamentului d'u'a spre tienerea mentiunatei adunâri generalu a despartiamentului, a defipt'o la Morlac'a pre 24 Oct. (5 Nov.) a. c., adica pre sâmbet'a inaintea serbatórei Stului Dumitru, sî are onórea, a invitá prin acést'a pre toti membrii susu numitei asociatiuni, precum sî pre toti românii din comitatulu Clusiului spre participarea la asta adunare.

Din siedinti'a comitetului despartiamentului.

Clusiu 26 Septembre 1870.

Iosifu Popu
Secret.

Dela Reuniunea sodaliloru romani.

Sabiiu 7 Octombre. Cu acésta ocasiune aducemu la cunoscintia publica ca Sambata sér'a a fostu o productiune splendida data de reuniunea sodaliloru romani din Sabiiu, a cârei detaiuri cugetâmu ca le va da comitetulu Reuniunei pre numerulu venitoriu. Atât'a putemu dice ca domnisiórele An'a Bolog'a sî Mart'a Nedelcovici cu productiunile Dloru pre pianu a surprinsu pre publiculu celu numerosu sî alesu ceea ce s'au pututu vedé din aplausele cele entusiastice a le publicului. Totu asiá dicemu sî despre Domnii C. Nedelcovici Tr. Costande sî Is. Blaga, sî amu gresí cându nu amu amintí cu recunoscintia de corulu ajutatu ce mai multi membri ai chorului clericalu de aici. O suprindere de totu placuta sî cu mare efectu ni a facutu tineruti'a Domnisióra, Mari'a Bolog'a declamandu poesi'a „Limb'a romanésca“ sî la provocarea cea entusiastica a publicului, poesi'a „Unu visu in nóptea de anulu nou.“— Venitulu din aceea séra pre discu a fostu 191 fl. sî 2 doidieceri.

A dóu'a dî se sântí steagulu susu amintitei Reuniuni, la care festivitate asistà cá nasiu pré on. p. Nicolau Pope'a vicariu archiepiscopescu. O deosebita norocire putemu inregistrá ca la ceremoni'a sântirei sî baterei cuieloru luara parte sî Présântiele Sele Episcopii Aradului sî Caransebesiului si unu publicu numerosu. Cu ocasiunea acést'a incursera 64 fl. v. a. pentru Reuniune. — La 1 óra fu prândiu comunu in gradin'a gerlitiana la care nasiulu rostí unu toastu fórte instructivu pentuu membri reuniunei si edificatoriu pentru cei presenti.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de notariu in Avrigu, devenitu vacantu, cu carele este impreunatu unu salariu de 420 fl. v. a. se escrie concursu pana la 22 octobre a. c. st. n. Concurentii suntu provocati sa si astérna suplicele loru deplinu instruite la inspectoratulu cercualu.

Sabiiu 3 Octobre 1870.

Inspectoratulu cercualu.

Concursu

Devenindu vacanta statiunea invetiatorésca din Topliti'a româna se escrie prin acést'a concursu:

Emolumentele impreunate cu acésta statiune suntu - 1, in bani 300 fl. v. a., — 2, cuartíru gratuitu sî lemne câte are invetiatoriulu lipsa; — un'a gradinutia pentru legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a documentá, ca: au absolvitu teologi'a séu celu pucinu pedagogi'a intr'unu institutu publicu gr.-or., ca suntu de relegea gr-or. sî ca au avutu o purtare morale buna. Concursele suntu a se tramite pâna in 15 Octombre a. c. la subscrisulu inspectoratu scolaru.

Inspectoratulu scol. distr. gr-or. alu Turdei superióre.

Idicelu in 28 Septembre 1870,

Iosifu Brancovanu.
82—1 Prot. sî inspectoru distr. scol.

Concursu.

Devenindu statiunea invetiatorésca in comun'a bisericésca gr. or. Lancremu, Protopresviteratulu S. Sabesiu vacanta, se escrie concursu pâna in 20 Oct. 1870 st. v.

Léf'a impreunata cu acést'a statiune este 120 fl. v. a. pre semestrulu de 8 luni, cari in luni decursive se scotu din alodiulu comunalu. —

Doritorii de a ocupá acestu postu au a asterne suplicile loru pâna la terminulu amintitu comitetului parochialu din Lancremu, in cari au tutu odata a dovedí: ca suntu de religiunea gr. or. ca suntu pedagogi séu teologi absoluti.

Lancremu in 6 Octombre 1870.

In numele comitetului
Ioanu Lasiu
(84—1) Parochu presiedinte.

Nr. 159. et 1870.

Concursu.

Sistemisându-se in urmá ordinatiunei consistoriului din Caransebesiu dto 3 Sept. a. c. Nr. 688 postulu de capelanu in comun'a Giulveziu din tractulu Ciacovei, asiá se escrie concursu pentru ocuparea acestui postu de capelann.

Doritorii de a ocupá acestu postu, cari potu fi numai clerici absoluti, au de a se infatiosiá pre 11 Octom. a. c. cl. vecbiu in s. biserica a Giulveziului provediuti cu documintele necesari conformu §-fului 7 punt. 2 § 13. 23 punt. 5 sî §. 121 punt. 8.

In Giulvezu 11 Sept. 1870.

In cointielegere cu dlu Protopresbitern

In numele comitetului gr. or. din Giulveziu
Teodoru Andrasi.
(78—2) Lazaru Stoiauu.

Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci se deschide concursu pâna la 20 Octobre a. c. din urmatórele comune. —

1-0 Balomiru cu salariu anualu 80 fl. v. a. — din cas'a alodiale cortelu sî lemne. —

2. Romosielu cu salariu anualu 80 fl. v. a. din cas'a alodiale cortelu sî lemne —

Doritorii de a ocupá unulu din aceste posturi au de a-sî asterne petitiunile sî documentele necesarie pâna la numitulu terminu la acestu scaunu protopopescu.

Orestie 29 Septembre 1870.

Nicolau Popoviciu
(81—2) Protopopu greco-resariténu

Redactoru respundietoriu **Nicolau Cristea** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.